

KUOPIO

Hankintaohjelma

Kuopion kaupungin hankintalinjaukset 2025–2030

Sisällys

1 Hankintaohjelman tausta, tavoitteet ja toimintaympäristön muutokset.....	2
1.1 Tausta ja tavoitteet	2
1.2 Toimintaympäristön muutokset.....	3
2 Hankintaperiaatteet.....	4
2.1 Kuopion hankintoja ohjaavat asiakirjat.....	4
2.2 Kuopion kaupungin hankintaperiaatteet	4
2.2.1 Hankintalain mukaan kilpailutettavat hankinnat.....	5
2.2.2 Pienhankinnat.....	5
2.2.3 Sidosyksikköhankinnat (in-house -hankinnat).....	5
2.2.4 Tilaaja-tuottaja-toimintatapa ja sopimusohjaus	6
2.2.5 Kaupungin oma palvelutuotanto.....	6
3 Hankintatoimen organisoituminen	7
3.1 Kuopion kaupungin hankintaorganisaatio	7
3.2 Hankintayhteistyö Sansia Oy:n kanssa	8
4 Hankintaohjelma strategian toteuttajana	8
4.1 Kansallinen julkisten hankintojen strategia	8
4.2 Kuopio 2030 –strategia.....	9
4.3 Hankintaohjelman kriittiset menestystekijät.....	10
4.3.1 Elinvoimainen ja kasvava Kuopio	11
4.3.2 Ilmasto- ja resurssiviisas Kuopio.....	13
4.3.3 Uudistuva ja yhdessä tekevä Kuopio	14
5 Hankintaohjelman seuranta	15
6 LIITE 1 Mittarit	16
7 LIITE 2 Vaikuttavuustiedot.....	17

1 Hankintaohjelman tausta, tavoitteet ja toimintaympäristön muutokset

1.1 Tausta ja tavoitteet

Kuopion kaupungille on laadittu talouden tasapainotusohjelma vuosille 2024 – 2027, jossa on asetettu tavoite kaupungin hankintaosaamisen kehittämiseksi ja hankintojen ja hankintaprosessien kustannustason tehostamiseksi. Tämän johdosta on päivitetty Kuopion kaupungin hankintaohjelma sekä siihen pohjautuvat hankinta- ja pienhankintaohjeet. Lisäksi on aloitettu toimenpiteet hankintatoimen organisoitumiseksi.

Kuopion kaupungin hankintaohjelma toteuttaa kaupungin strategiaa ja linjaa kaupungin hankintojen tekemistä vuosien 2025–2030 aikana. Strategia toimii johtamisen välineenä ja ohjaa pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua ja luo pohjan suunnitelmalliselle kehittämiseksi. Hankintaohjelman tehtävänä on tukea kaupungin palveluiden tuottamisen onnistumista ja kaupunkistrategian toteuttamista, ottaen huomioon tasapainotusohjelmassa asetetut tehostamistavoitteet. Hankintoja voidaan hyödyntää kaupungin toiminnan ja palveluiden suuntaamisessa aiempaa tehokkaammin huomioimalla yhteiskunnan keskeiset muutosvoimat – Kuopion ja koko kaupunkikonsernin erityistarpeita korostaen. Hankintaohjelma toimii perustana koko Kuopion kaupungin hankinnoille ja hankintatoiminnan kehittämiseksi.

Julkiset hankinnat ovat osa kaupungin elinkeinopolitiikkaa ja samalla Kuopion kaupungin strateginen työkalu, jonka avulla kaupungin asettamia strategisia tavoitteita voidaan edistää konkreettisesti ja vaikuttavasti.

Kuopion kaupungin hankinnat ovat vuositasolla noin 164 miljoonaa euroa ja ne keskittyvät tavaroiden ja palveluiden ostoihin sekä henkilöliikennepalveluostoihin, eivät sisällä investointeja. Noin 60 % hankinnoista on kilpailutettavia, eli ulkoisia hankintoja ja noin 40 % hankinnoista on konsernin sisäisiä hankintoja.

Kuopion kaupungin hankinnat eli sisäiset ja ulkoiset palvelujen, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot sekä investoinnit muodostavat noin puolet kaupungin menoista. Kaupungin investointitaso on noin 75 miljoonaa euroa / vuosi.

Hankintaohjelman keskeiset tavoitteet:

- Hankintoja ohjaa kokonaistaloudellisuus, jota tarkastellaan koko hankinnan elinkaaren ajalta. Hankintoja sekä hankintaprosesseja kehitetään kustannustason tehostamiseksi. Sidosyksikköhankinnoille asetetaan **tuottavuustavoite**.
- Hankinnoilla edistetään markkinoiden toimivuutta ja synnytetään kilpailua. **Markkinavuoropuhelu** on osa kilpailutusprosessia.
- Luodaan toimintaedellytyksiä elinkeinoelämälle ja mahdollisuuksia paikallisille yrittäjille osallistua kilpailutuksiin. Yritysten osallistumista kilpailutuksiin edesautetaan **viestimällä tulevista tarpeista julkaisemalla ajantasainen hankintakalenteri Kuopion kaupungin sivustolla**.
- Hankinnoilla edistetään Kuopion kaupungin strategia vuoteen 2030 pohjautuvien painopisteiden mukaista hankintatoimintaa. Hankintoihin ja investointeihin sisällytetään ilmasto-, resurssiviisaus- ja luontonäkökulma.

Kuopion kaupungin tavoitteena on järjestää palvelut monituottajamallilla, jossa mukana ovat kaupunki, yritykset, yhdistykset ja järjestöt. Monituottajamallilla tavoitellaan julkisen ja yksityisen palvelutarjonnan kumppanuutta ja verkostoitumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tämän ohjelman päivitysvastuu on ollut talous- ja omistajaohjauksella ja lisäksi valmisteluun on osallistettu kaupungin henkilöstöä, elinkeinoelämän edustajia ja muita sidosryhmiä. Päivittämistyötä on ohjannut kaupunginjohtajan johtoryhmä.

Kuopion kaupungin hankinta- ja pienhankintaohjeet päivitetään hankintaohjelman hyväksymisprosessin yhteydessä vastaamaan nykytilaa ja uutta päivitettyä hankintaohjelmaa.

1.2 Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristössä tapahtuu muutos vuoden 2025 alussa, kun työvoimapalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työnhakijoiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kuopion kaupunki vastuukuntana järjestää työvoimapalvelut Kuopion työllisyysalueelle, johon kuuluvat Kuopion lisäksi Kaavi, Keitele, Lapinlahti, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi ja Vesanto. Kuopion työllisyysalueelle muodostetaan oma taseyksikkö kaupungin sisälle. Kuopio hankkii lakisääteisten työvoimapalveluiden ostopalvelut koko työllisyysalueelle. Vuoden 2025 budjetti on noin 3 miljoonaa euroa. Osana työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelmaa on laadittu palvelujen hankintasuunnitelma. Hankintojen suunnittelussa korostuu hankittavien palveluiden räätälöinnin ja tarkan asiakaskohdennuksen lisäksi kuntien ja/tai työllisyysalueiden välinen hankintayhteistyö. Kuopion kaupungilla on merkittävä koordinaattorooli hankintojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Hankintojen volyymin oletetaan kasvavan noin 3 – 3,5 miljoonaa euroa.

TE24-uudistuksen valmistelemiseksi ja työvoimapalveluhankintojen toteuttamiseksi Kuopio on järjestänyt markkinavuoropuhelutilaisuuksia palveluntuottajille. Käyttöön otettu Howspace-alusta on tarjonnut erinomaisesti toimivan työskentelyalustan markkinavuoropuheluille. Tavoitteena on jatkaa hyvin alkanutta työvoimapalveluiden markkinavuoropuhelua säännönmukaisesti.

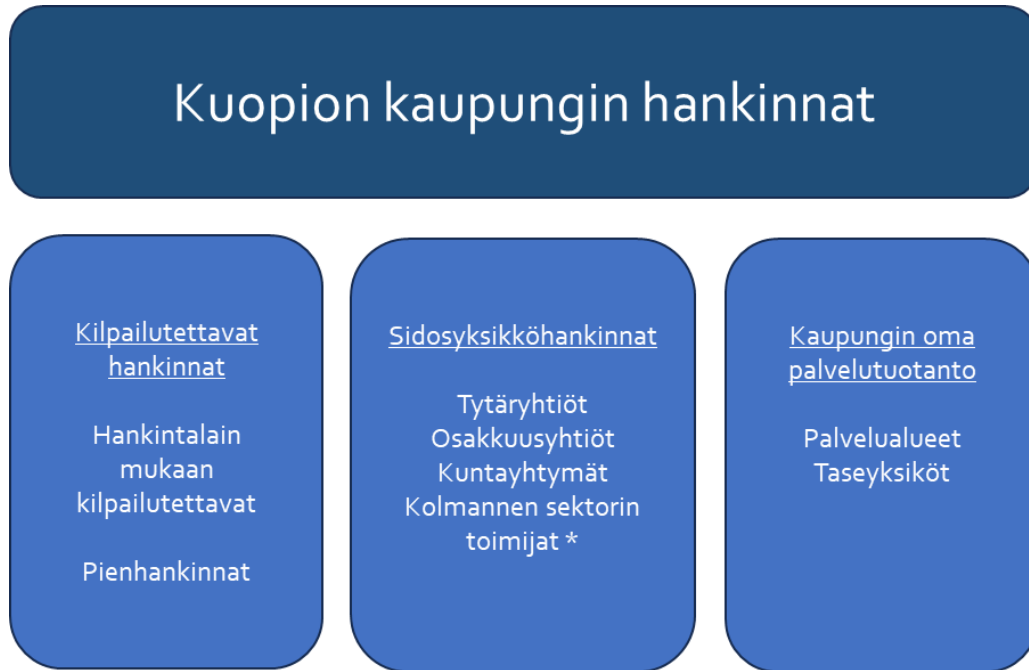
Kaupungin hankintojen raportointia on kehitetty siten, että hankinnoista on mahdollista saada varsin yksityiskohtaista tietoa toimittajittain, tuoteryhmittäin ja palveluittain sekä hyödyntää tietoa mm. arvioitaessa hankintojen aluetaloudellisia vaikutuksia ja suunniteltaessa tulevia hankintoja.

Kaupungin verkkosivuilla julkaistaan tietoa avoimista aineistoista ja rajapinnoista, joita ulkopuoliset tahot voivat käyttää maksuttomasti. Kuopion kaupunki on julkaissut myös ostolaskuaineistoa vuodesta 2012 alkaen kaupungin www-sivuilla.

Hankinnoista löytyy kootusti tietoa kaupungin nettisivuilta:

www.kuopio.fi → [Talous](#) → [Julkiset hankinnat](#)

2 Hankintaperiaatteet

Kuvio 2. Kuopion kaupungin palveluiden ja tavaroiden hankintaperiaatteet *) Kolmannen sektorin esim. säätiöiden osalta on selvítettävä, onko kyseessä sidosyksikköhankinta vai hankintalain mukainen kilpailutus.

2.1 Kuopion hankintoja ohjaavat asiakirjat

- Kansallinen julkisten hankintojen strategia
- Kuopion strategia vuoteen 2030 / kaupunginvaltuusto
- Hankintaohjelma 2025–2030 / kaupunginhallitus/-valtuusto
  - Hankinnat kaupunkistrategian toteuttajana
- Hallintosääntö- ja toimintasäännöt/ kaupunginvaltuusto
  - Hankintoja koskeva toimivalta
- Viksu Kuopio –ohjelma, Ilmasto ja resurssiviisas Kuopio 2035 (ilmasto- ja resurssiviisaisuusohjelma)
- Jätepoliittinen ohjelma vuoteen 2030
- Hankintaohjeistus / kaupunginhallitus
  - Toimintaohjeet hankintojen toteuttamiseksi
- Valtuustoaloitteet / kaupunginvaltuusto

Kuopion kaupunki seuraa aktiivisesti kehittyvää julkisia hankintoja ohjaavaa lainsäädäntöä sekä valtakunnallista päivittyvää ohjeistusta koskien julkisia hankintoja.

2.2 Kuopion kaupungin hankintaperiaatteet

Kuopion kaupungin tulee järjestää hankintatoimintansa siten, että hankinnat voidaan toteuttaa taloudellisesti ja suunnitelmallisesti mahdollisimman tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Merkittävimmistä hankinnoista tulee tehdä vaikutusten arviointi ennen hankintapäätöksen tekemistä. Tässä yhteydessä arvioidaan mm. hankinnan strategiavaikutukset, vaikutukset ihmisiin, lapsivaikutukset, vaikutukset maaseutuun, ympäristöön ja ilmastoon sekä kaupungin talouteen ja henkilöstöön sekä vaikutukset yrityksiin.

Kuopion kaupunki noudattaa palveluiden, tavaroiden ja rakennusurakoiden hankinnoissa seuraavia periaatteita.

2.2.1 Hankintalain mukaan kilpailutettavat hankinnat

Hankintalakia sovelletaan vain EU-kynnysarvot ja kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. **Ohjeistus kynnysarvot ylittäviin hankintoihin löytyvät Kuopion kaupungin hankintaohjeesta.** Kaupungin kynnysarvon ylittävät hankinnat kilpailuttaa pääsääntöisesti Sansia Oy, jonka kilpailutusten ulkopuolelle jäävät erikseen sovittavat erityishankinnat kuten rakennushankkeiden hankinnat.

2.2.2 Pienhankinnat

Kansallisten kynnysarvojen alle jäävissä hankinnoissa eli pienhankinnoissa ei sovelleta hankintalakia. **Pienhankinnat tehdään Kuopion kaupungin voimassa olevan pienhankintaohjeen mukaisesti.** Myös pienhankinnoissa huomioidaan hankinnan kokoon ja laajuuteen nähden riittävä avoimuus ja syrjimättömyys. Pienhankinnoissa käytetään ensisijaisesti pienhankintajärjestelmä HankintaSampo. Kuopion Työllisyysalue käyttää pienhankinnoissa dynaamista pienhankintajärjestelmä TyöllisyysSampo. Näillä edistetään alueen elinkeinoelämän mahdollisuutta osallistua hankintoihin.

2.2.3 Sidosyksikköhankinnat (in-house -hankinnat)

Hankintalakia ei sovelleta hankintoihin, jotka tehdään konserniin kuuluvilta sidosyksiköiltä (hankintalain 1397/2016 15§) ns. in-house periaatteella. Kun laissa määritellyt sidosyksikön kriteerit täyttyvät, voi hankintayksikkö tehdä siltä hankintoja kilpailuttamatta sidosyksikkösuhteeseen perustuen. Kuopion kaupunki on osakkaana tietyissä yhtiöissä, jotka ovat sidosyksikköasemassa Kuopion kaupunkiin: Mestar Kuopio Oy, Järvisseudun Työterveys Oy, Servica Oy, Sansia Oy, Istekki Oy, Monetra Oy, Monetra Pohjois-Savo Oy, Sakupe Oy ja Tiera Oy.

Sidosyksikköhankinnat rajautuvat tiettyihin toimialoihin, esimerkiksi rakentamiseen ja kunnossapitoon, ICT-palveluihin sekä tukipalveluihin. Kaupungin määräysvallassa olevat sidosyksiköt tuottavat strategisesti keskeisiä palveluita. Tällaisten sidosyksiköiden tehtäviin voi kuulua esimerkiksi kaupungin varautumiseen tai huoltovarmuuteen liittyviä tehtäviä.

Sidosyksiköt, joissa kaupunki on vähemmistöosakkaana, puolestaan ovat keskittyneet tuottamaan esimerkiksi kuntien erikoistuneita taloushallinto- ja ICT-palveluita. Osakkaina on tyypillisesti muita julkisen alan toimijoita.

Sidosyksiköt ovat useimmiten hankintayksiköitä, joten ne noudattavat hankintalakia omissa hankinnoissaan.

Tytäryhteisöt

Osakkuusyhteisöt ja muut keskeiset yhteisöt

 = in-house/sidosyksikkö

Kuvio 3. Kuopio-konserni 2024

2.2.4 Tilaaja-tuottaja-toimintatapa ja sopimusohjaus

Tilaaja-tuottaja-toimintatavalla tarkoitetaan julkisen palveluiden organisoimista siten, että palvelujen tilaajan ja tuottajan roolit erotetaan toisistaan. Tilaajana on julkinen taho, esimerkiksi kunta. Tuottajana voi toimia joko kunnan oma tai sen ulkopuolinen organisaatio. Tilaajan ja tuottajan välistä toimintaa ohjataan sopimuksilla. Sopimusohjaus sisältää ne toimenpiteet, joiden avulla tavoitteet saavutetaan ja johon sopimuksen seuranta ja valvonta kuuluvat tärkeänä osana. Tilaajaosaamisen ja sopimusohjauksen merkitys kasvavat kaupunkikonsernin sisäisessä palveluiden tilaamisessa ja tuottamisessa.

2.2.5 Kaupungin oma palvelutuotanto

Kunta voi valita, miten se järjestää palvelutuotantonsa. Se voi tuottaa palvelut itse, tehdä niitä yhteistyössä muiden kuntien kanssa, käyttää hankintalain mukaisia ostopalveluja markkinoilta tai hyödyntää julkista palveluvelvoitetta. Jos kunta arvioi, että sen on järkevää tuottaa jokin palvelu itse tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa, se voi perustaa tai hyödyntää tällöin sidosyksikkönä toimivaa yhtiötään. Sidosyksikön toiminta rinnastuu kunnan omaan palvelutuotantoon.

3 Hankintatoimen organisoituminen

3.1 Kuopion kaupungin hankintaorganisaatio

Elinvoima- ja konsernipalveluiden Talous- ja omistajaohjausyksikön hankintatiimin tehtäviin kuuluvat mm. strateginen hankintojen johtaminen ja kehittäminen, hankintaprosessien koordinointi ja valvonta, hankintojen kilpailuttaminen ja/tai kilpailutuksessa avustaminen, toimittajasuhteiden hallinta ja kehittäminen sekä hankintojen seuranta ja raportointi.

Kuopion kaupungin hankintatoimen kehittämiseksi on jo aiemmin tehty useita toimenpiteitä. Kuopion Yrittäjät, Kuopion alueen kauppakamari, Sansia Oy ja Kuopion kaupunki perustivat vuonna 2021 yhteisen hankintafoorumin, jonka tavoitteita ovat mm. pienhankintojen läpinäkyvyys, markkinavuoropuhelujen määrän lisääminen sekä tarjouskilpailujen tarjousten määrän lisääminen hankinnoissa. Lisäksi hankintafoorumin tavoitteena on viestinnän ja vuorovaikutuksen lisääminen kaupungin ja yritysten välillä. Kuopion kaupunki järjestää yrityksille vuosittain hankintailtapäivän, jossa kerrotaan tulevan vuoden hankinnoista ja ajankohtaisista aiheista.

Kaupungin palvelualueet ja taseyksiköt voivat pyytää apua ilmasto- ja ympäristövaikutusten arviointiin kaupungin ympäristönsuojelupalveluista. Ympäristönsuojelupalvelut tarjoavat apua myös hankintakriteerien ilmasto- ja ympäristöasioiden määrittämiseen.

Kaupungin palvelualueet ja taseyksiköt Kuopion Tilapalvelut ja Kuopion Työllisyysalue vastaavat itse hankinnoistaan hyväksytyjen suunnitelmien ja talousarvioiden puitteissa. Ne vastaavat osaltaan siitä, että kaupungin hankinnat tehdään laadukkaasti ja kokonaistaloudellinen edullisuus huomioon ottaen. Tätä varten palvelualueet ja taseyksiköt Kuopion Tilapalvelut ja Kuopion Työllisyysalue osoittavat hankinnan kilpailuttamiseen ja hankinnan sopimusaikaiseen hallintaan asiantuntevaa ja osaavaa henkilökuntaa. Koko kaupunkia koskevista yhteisistä palveluhankinnoista vastaa elinvoima- ja konsernipalvelujen palvelualue. Palvelualueilla tulee olla nimetty hankintayhteyshenkilö.

Hankintaohjelman toimeenpanosta vastaavat ne tahot, jotka suunnittelevat ja toteuttavat hankintoja. Palvelualueet ja kaikki hankintoihin osallistuvat toimialojen asiantuntijat vastaavat siitä, että kilpailutuksissa otetaan huomioon hankintaohjelman tavoitteet. Koska kyseessä on kaupunkistrategian toteuttamishankintaohjelma, tulee myös kaupungin tytäryhtiöiden hankintatoiminnan tapahtua ohjelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupungin hankintatoimintaa on kehitetty kokoamalla kaupungin hankintayhteyshenkilöt ja hankintasuunnittelija hankintatiimiksi, jonka tavoitteena on tiivistää yhteistyötä hankinnoissa, lisätä vuorovaikutusta eri toimijoiden kesken, parantaa tiedonkulkua ja kehittää hankintatoimintaa sekä strategian tavoitteiden jalkauttamista ja raportoinnin kehittämistä. Hankintatiimin työskentelyyn osallistuvat myös talousjohtaja, kaupungin lakimies, Sansian edustaja ja ympäristönsuojelun edustajat.

Kaupungin hankinnat kilpailuttaa pääsääntöisesti Sansia Oy, jonka kilpailutusten ulkopuolelle jäävät erikseen sovittavat erityishankinnat kuten rakennusurakat, pienhankinnat sekä suoramankinnat (suoramankintaa käytettäessä on varmistettava suoramankinnan perusteista).

Kuopion Tilapalvelut kilpailuttaa rakennushankkeiden hankinnat itse. Kuopion Työllisyysalue voi kilpailuttaa omat hankintansa sekä työllisyysalueelle toteutettavat ostopalvelut itse tai käyttää kynnysarvon ylittävässä hankinnoissa Sansia Oy:n palveluita. ICT-palvelut ja -ratkaisut järjestää tietohallinto ja kilpailutukset voi tehdä yksikkö itse, hankintayhtiö Sansia tai valtakunnallinen hankintayhtiö Hansel Oy, sidosyksikkö esim. Istekki Oy tai Monetra Oy.

Kilpailutustapa valitaan tapauskohtaisesti parhaaksi ja kustannustehokkaimmaksi arvioidulla tavalla. Sansia Oy:n kilpailuttamien hankintojen hankintapäätökset ja -sopimukset tekee Sansia Oy. Kuopion

kaupungin hankintaa valmisteleva palvelualue tai taseyksikkö tekee viranhaltijapäätöksen hankintatöiden toteuttamisesta Sansialle. Palvelualueiden ja taseyksiköiden omat hankintapäätökset ja -sopimukset tehdään voimassa olevien hallinto- ja toimintasääntöjen puitteissa.

3.2 Hankintayhteistyö Sansia Oy:n kanssa

Sansia Oy on vuonna 2011 perustettu julkisomisteinen palveluyhtiö (aiemmin IS-Hankinta Oy), joka tuottaa palveluja hankintalain mukaisena yhteishankintayksikkönä. Sansia Oy on Kuopion kaupungin osakkuusyhtiö ja kaupungin omistusosuus Sansiasta on 24,2 % (30.4.2024). Yhtiö tuottaa omistajilleen laaja-alaisia hankinta- ja sopimushallintapalveluja. Yhtiön toimenkuvaan kuuluu myös asiakkaiden hankintaneuvonta- ja kouluttamispalvelut. Koska yhtiön toiminta perustuu julkisten hankintojen erityisosaamiseen ja ammattitaitoon, Kuopion kaupunki keskittää kynnysarvot ylittäviä hankintapalveluja Sansia Oy:lle. Hankintojen siirtäminen yhtiölle vapauttaa kaupungin henkilöstön työpanosta merkittävästi omaan ydintoimintaan.

Sansian roolina on vastata kilpailutusprosessissa sen tehokkaasta läpiviennistä, osaltaan hankinnan kustannustehokkuudesta (elinkaarikustannustehokkuudesta) hankintalain noudattamisesta sekä sopimuskaudella sopimuksen hallintaan liittyvistä toimenpiteistä. Palvelualueiden ja Tilapalveluiden roolina on vastata hankinnan kohteen ja ehtojen määrittämisestä siten, että hankinnat tehdään tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina taloudellisesti, riittävän laadukkaasti, ilmasto- ja resurssiviisausnäkökohdat huomioiden sekä tarpeita vastaavasti. Mikäli Sansialla ei ole valmiiksi kilpailutettua palvelua, voidaan hyödyntää toisen sidosyksikön esim. Hanselin kilpailuttamaa palvelua.

4 Hankintaohjelma strategian toteuttajana

Kuvio 4. Kansallisen hankintastrategian tahtotilat

Kuopion kaupunkistrategia vuoteen 2030 kertoo kaupungin halutun tulevaisuuden kuvan ja päämäärät ja toimii johtamisen välineenä sekä ohjaa pitkäjänteistä toiminnan suunnittelua. Strategia on koko kaupunkiyhteisön yhteinen ja se ohjaa myös konserniyhteisöjen talous- ja toimintasuunnitelmia. Hankintaohjelma on yksi kaupunkistrategiaa toteuttavista ohjelmista, jonka tavoitteita ohjaa myös kansallinen julkisten hankintojen strategia.

4.1 Kansallinen julkisten hankintojen strategia

Julkisten hankintojen strategia on valmisteltu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton yhteistyönä, ja valtioneuvosto on vahvistanut sen valtion toimijoita sitovaksi asiakirjaksi. Kuntaliiton suositukseksi on, että kunnat ja kuntayhtymät ottavat kansallisen strategian linjauksia osaksi oman organisaationsa strategiaa ja hankintojen johtamista. Kuopion hankintaohjelman päivityksessä on hyödynnetty kansallisen hankintastrategian tietoaineistoa ja johtopäätöksiä ja peilattu kansallisen strategian tavoitteita kaupungin omiin strategisiin tavoitteisiin.

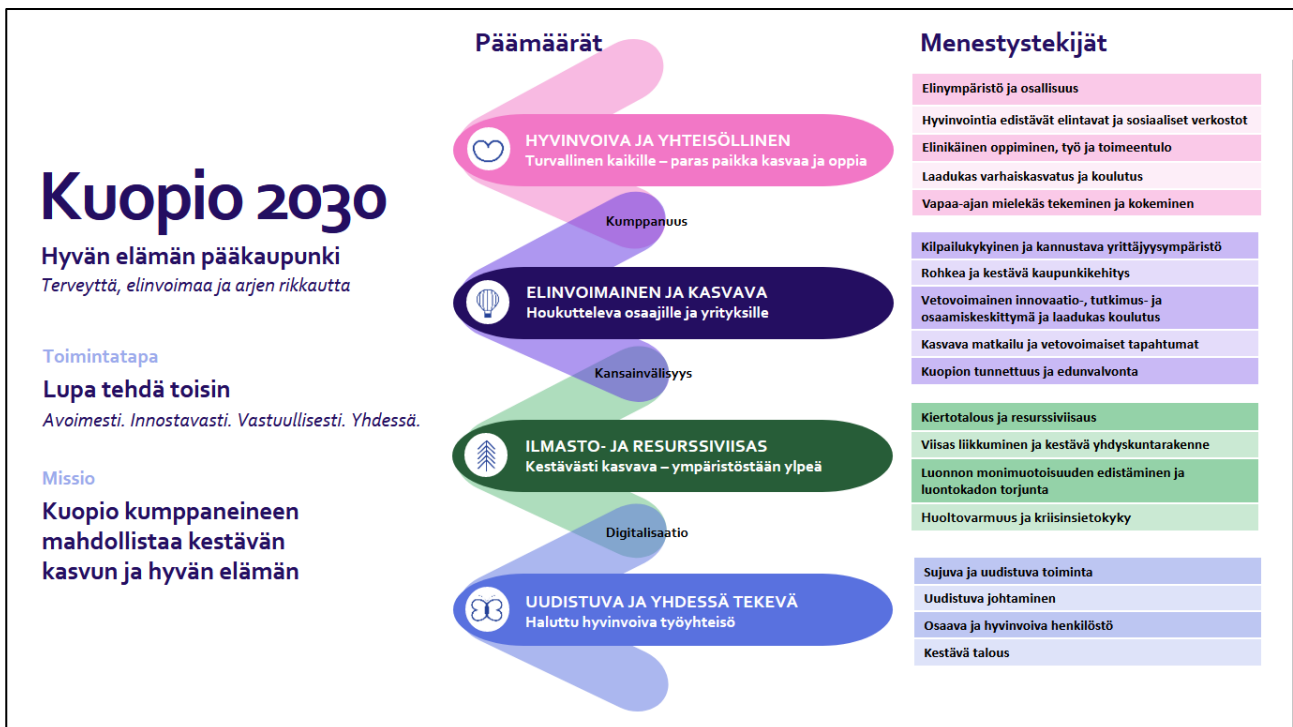
Kansallinen hankintastrategia koostuu kahdeksasta kehittämisen osa-alueesta, jotka ovat kaikki riippuvaisia toisistaan:

1. Strategian kehittämisen kärkinä ovat **strateginen johtaminen** sekä **hankintataitojen edistäminen**
2. **Tietojohdaminen ja vaikuttavuuden** arviointi tukevat strategista johtamista
3. Kehittämistyön keskiössä on toimivien ja laadukkaiden tuotteiden ja palveluiden hankkiminen siten, että kaikki osapuolet ovat osallisena prosessissa ja **markkinat ovat elinvoimaiset**
4. Julkisten hankintojen osana voidaan synnyttää myös **innovaatioita**
5. Näiden elementtien avulla voidaan hankinnoilla saavuttaa **taloudellista, sosiaalista ja ekologista kestävyyttä**

Kuvio 5. Kansallinen julkisten hankintojen strategia

4.2 Kuopio 2030 –strategia

Kuvio 6. Kuopion kaupungin strategia vuoteen 2030

Visionamme on olla "Hyvän elämän pääkaupunki". Hyvää elämää ilmentävät terveys, alueen elinvoima ja arjen rikkaus. Visiota täsmäntävät neljä päämäärää:

1. Hyvinvoiva ja yhteisöllinen – turvallinen kaikille, hyvä paikka kasvaa ja oppia
2. Elinvoimainen ja kasvava – houkutteleva osaajille ja yrityksille
3. Ilmasto- ja resurssiviisas – kestävästi kasvava, ympäristöstään ylpeä
4. Uudistuva- ja yhdessä tekevä – haluttu hyvinvoiva

Strategiassa on kolme läpileikkaavaa strategista tavoitetta, jotka ovat digitalisaatio, kumppanuus ja kansainvälisyys. Strategiaa täydentävät poikkihallinnolliset ohjelmat ja suunnitelmat.

4.3 Hankintaohjelman kriittiset menestystekijät

Hankintaohjelma toteuttaa kaupungin strategiaa. Seuraavissa luvuissa täsmennetään kaupungin strategian päämäärien kriittisiä menestystekijöitä hankintojen näkökulmasta. Lisäksi kriittisille menestystekijöille on asetettu tavoitteet ja mittarit.

Hyvinvoiva ja yhteisöllinen Kuopio

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari
Elinympäristö ja osallisuus	1. Hankinnoissa huomioidaan palvelunkäyttäjien tai heitä edustavien tahojen osallistuminen hankinnan valmisteluun	1.1 Palvelun käyttäjien osallistuminen hankintojen valmisteluun kpl/ vuosi
Työ ja toimeentulo	2. Edistämme hankinnoilla muita heikommassa työmarkkina- asemassa olevien työllistymistä	2.1 Työllistämisehdon sisältäviä hankintoja kpl/ vuosi

Elinympäristö ja osallisuus

Hankinnoilla edistetään turvallisen ja viihtyisän elinympäristön, varhaisen tuen ja aktiivisen arjen toteutumista. Uudet palvelukonseptit edistävät yleistä hyvinvointia ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Monituot-tajamalli mahdollistaa asiakkaille valinnanvapauden, osallisuuden ja motivoitumisen lisääntymisen itseään koskevassa palveluprosessissa.

Työ ja toimeentulo

Hankinnoilla ja niiden kohdentumisella on suuria vaikutuksia alueen taloudelliseen toimeliaisuuteen ja työllisyyteen. Työllisyyden lisääminen ja työmahdollisuuksien avaaminen tukee tasapainoista, elinvoimaista ja kestävästä yhteiskuntarakennetta.

Kuopion kaupunki otti käyttöön vuonna 2019 hankinnoilla työllistämisehdon, jolla toteutetaan konsernitasoista työllisyyspolitiikkaa ja edistetään uusien työ- ja oppisopimuspaikkojen syntymistä sekä heikossa työmarkkina- asemassa olevien henkilöiden työllistymistä julkisten hankintojen avulla.

4.3.1 Elinvoimainen ja kasvava Kuopio

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari
Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	3. Alueellisen elinvoiman mahdollistaminen hankintojen suunnitelmallisuudella, avoimuudella, markkinavuoropuheluilla, markkinakartoituksilla ja hankintoja jakamalla tarkoituksenmukaisesti kokonaisuksiin siten, että pk-yritykset huomioidaan hankinnoissa.	3.1 Hankintojen aluetaloudellinen vaikuttavuus Kuopion kaupungin hankinnat yrityksiltä *)
Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä	4. Teemme toimivia ja laadukkaita hankintoja osallistavasti ja edistäen innovaatiomyönteisen ja elinvoimaisen markkinan syntymistä.	4.1 Hankinnat, joissa syntyy innovatiivisia menetelmiä tai ratkaisuja Osuus kaikista kynnysarvon ylittävistä hankinnoista **)

*) Ostolaskujen toimittajan postinumeron mukaan

**) Kuopion kaupungin kynnysarvon ylittävät hankinnat ml. yhteishankinnat ja puitejärjestelyt (ei sisälly puitejärjestelyiden sisällä tehdyt minikilpailutukset)

Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö

Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö ja hankintapolitiikka tarkoittaa sitä, että rahat käytetään yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen ja kehittämistyön runkona on toimivien ja laadukkaiden tuotteiden sekä palveluiden hankkiminen monituottajamallilla siten, että markkinat ovat elinvoimaiset.

Hankintataitojen jatkuva kehittäminen on edellytys onnistuneille hankinnoille. Hankintaosaamista tarvitaan läpi koko organisaation. Talous- ja omistajaohjauksyksikön alaisuudessa toimiva hankintatiimi koordinoi hankintoja kaupunkitasoisesti sekä antaa tuen palvelualueille ja taseyksiköille.

Hankinnoissa on, aina kun se on perusteltua ja mahdollista, varmistettava, että myös aloittavilla yrityksillä ja pk-yrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin. Tätä edistetään suunnitelmallisuudella, avoimuudella, ennakoidusti tehdyillä markkinavuoropuheluilla ja markkinakartoituksilla sekä jakamalla hankinnat tarkoituksenmukaisesti kokonaisuksiin. Hankintayksikkö voi jakaa hankintasopimuksen erillisiin osiin ja määrittellä kyseisten osien koon ja kohteen. Jakamisella tarkoitetaan luontevan hankintakokonaisuuden jakamista osiin esimerkiksi siten, että kokonaisuuden eri osista voi suorittaa esimerkiksi erillisen kilpailutuksen. Jakaminen voidaan tehdä myös niin, että samassa tarjouskilpailussa hankintayksikkö määrittää millaisista osista tarjoaja voi antaa oman osatarjouksensa. Hankintayksikön tulee ilmoittaa, millä osista sen hankintakokonaisuus muodostuu ja millä osista tarjoaja voi jättää osatarjouksen.

Kuopion kaupungin sivustolla julkaistaan **ajantasaisen hankintakalenteri**.

Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä

Innovatiiviset hankinnat antavat yrityksille referenssejä ja mahdollistavat sitä kautta kasvua ja vientiä. Innovatiivisilla hankinnoilla edistämme vaikuttavuutta niin kansantaloudellisesti kuin hankintayksikkökohtaisesti. Tavoitteiden toteutumisessa kokeilevalla ja kehitysmuotoisella organisaatiokulttuurilla on merkittävä rooli. Innovaatioiden avulla voidaan löytää ratkaisuja haasteisiin, jotka liittyvät esim. hankintojen laadun, vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseen, hiilijalanjäljen pienentämiseen ja kiertotalouden edistämiseen. Innovaatioiden hankkiminen tukee julkisen talouden kestävyttä.

Esimerkkejä:

Datajalostamo

Datajalostamo on Kuopion kaupungin tarjoama palvelu, jonka tarkoituksena on mahdollistaa eri datalähteiden tehokas hyödyntäminen peruseriaatteinaan avoimuus, pitkäjänteisyys ja toimittajariippumattomuus. Datajalostamo-alustan avulla voidaan kerätä, jalostaa, visualisoida sekä jakaa dataa. Alustaa kehitetään mm. yritysten, oppilaitosten, tutkimuslaitosten, hyvinvointipalvelujen ja Kuopion kaupungin käyttöön. Datajalostamo avaa yrityksille uusia liiketoimintamahdollisuuksia datan avulla sekä tutkimuslaitoksille ja oppilaitoksille tilaisuuden käyttää dataa, johon on ollut aiemmin vaikea päästä käsiksi. Datajalostamon päälle kehitettävät sovellukset tulevat parantamaan kaupunkilaisten arkea, mahdollistavat kestävä kehityksen ja hiilineutraaliuden edistämisen sekä parantavat datan käytettävyyttä tiedolla johtamisen näkökulmasta.

Kuopio Living Lab

Kuopio Living Lab on käyttäjäkeskeinen, avoin innovaatioekosysteemi, joka toimii välittäjänä kansalaisten, tutkimusorganisaatioiden, oppilaitosten, yritysten ja kaupungin keskuudessa. Osana Kuopio Living Lab -toimintaa, Kuopion kaupunki tarjoaa Living Lab -palveluja, joilla tulevaisuuden ratkaisuja kehittävät yritykset voivat testata ja kehittää tuotteitaan sekä palveluitaan aidoissa ympäristöissä työskentelevillä asiantuntijoilla ja palveluiden loppukäyttäjillä. Ympäristöinä ovat kaupunkiympäristön palvelut, koulu- ja oppimisympäristöt sekä hyvinvoinnin edistämisen ympäristöt.

Innovaatioekosysteemisopimus

Valtio on solminut Kuopion ja 15 muun yliopisto- ja yliopistokeskuskaupungin kanssa innovaatiotoimintaa vahvistavat ekosysteemisopimukset helmikuussa 2021. Tavoitteena on luoda paikallisiin osaamiskärkiin rakentuvia kansainvälisesti houkuttelevia kokeilu- ja innovaatioympäristöjä ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäville ratkaisuille. Keskeisinä keinoina ovat kaupunkikehityshankkeet, innovatiiviset julkiset hankinnat, tutkimustulosten hyödyntäminen, uudet liiketoimintaekosysteemit, startup-yhteisöt sekä osaamisen vahvistaminen kansainvälisten osaajien avulla. Kuopion innovaatioekosysteemin osaamiskärkinä ovat terveys- ja hyvinvointiteknologia sekä vesiosaaminen.

4.3.2 Ilmasto- ja resurssiviisas Kuopio

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari
Kiertotalous ja resurssiviisaus	5. Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	5.1 Ympäristökriteerit sisältävien hankintojen osuus hankinnoista %/ vuosi
Huoltovarmuus ja kriinsietokyky sekä luontokadon torjunta	6. Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	6.1 Lähiruoan (itäsuomalainen) osuus Servican kokonaisostoista %/ vuosi
Huoltovarmuus ja kriinsietokyky sekä luontokadon torjunta	7. Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	7.1 Kotimaisuusaste liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteille %/ vuosi
Huoltovarmuus ja kriinsietokyky sekä luontokadon torjunta	7. Tarjoamme ilmastoviisasta, vastuullisesti ja lähellä tuotettua ruokaa	7.2 Raaka-aineiden kotimaisuusaste (liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteet) %/vuosi

Kiertotalous ja resurssiviisaus

Ekologisesti kestävä hankinta huomioivat vähähiilisyyden, resurssiviisauden, kiertotalouden ja luonnon monimuotoisuuden koko tuotteen, palvelun tai rakennusurakan elinkaaren ajalta.

Vastuullinen hankinta muodostuu kolmesta keskeisestä vastuullisuuden alueesta: ympäristö vastuusta, sosiaalisesta vastuusta ja taloudellisesta vastuusta. Vastuullinen hankinta varmistaa, että sisäiset ja ulkoiset sidosryhmät täyttävät korkeat standardit ja kriteerit velvoittamalla ne noudattamaan ympäristöä ja yhteiskuntaa koskevaa lainsäädäntöä.

Huoltovarmuus ja kriinsietokyky sekä luontokadon torjunta

Kaikissa hankinnoissa arvioidaan, millaisia ympäristövaikutuksia hankinnalla on ja asetetaan tarjouspyynnössä tuotteelle tai palvelulle ympäristöominaisuuksia koskevia vaatimuksia. Apua arviointien tekoon ja vaatimusten määrittelyyn voi pyytää Kuopion kaupungin ympäristönsuojelupalveluista.

Resurssiviisaita hankintoja ovat hankinnan ostaminen palveluna, vaihtoehtoiset omistusmuodot ja tuotteiden uusiokäyttö. Hankitaan mahdollisuuksien mukaan käytettyjä ja kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita ja varmistetaan, että tuotteet ovat kierrätettäviä ja toimitetaan käytön jälkeen uusiokäyttöön. Kuopion kaupunki on sitoutunut jätteen synnyn ehkäisyyn ja kierrätystuotteiden käyttöön hyväksymällä jätepoliittisen ohjelman.

Tuemme paikallista ja alueellista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi. Vastuulliset elintarvikehankinnat edistävät luonnon monimuotoisuutta. Elintarvikehankinnoissa painotetaan laatua hinnan sijaan. Kasvisruoan lisääminen on keskeinen keino edistää luonnon monimuotoisuutta ja ilmastopäästöjen vähentämistä ruokapalvelu- ja elintarvikehankinnoissa. Luonnon monimuotoisuutta edistetään lisäksi parhaiten lisäämällä kasvis- ja luomuelintarvikkeiden käyttöä.

Esimerkkejä:**Kalustekierto-toimintamalli**

Kalustekierto on Kuopion kaupungin palvelualueita koskeva sisäisen kalustekierron väylä, jonka avulla hankintaan erityisesti toimistokalusteita joko kaupungin sisäisen väylän kautta tai vaihtoehtoisesti muualta käytettynä. Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintayksiköiden irtokalustekierto hoidetaan omana kokonaisuutenaan. Käytöstä poistetaan ainoastaan käyttöikänsä saavuttaneet, vaurioituneet irtokalusteet. Mikäli yksikköön, esim. toiminnallisen muutoksen johdosta, uusitaan irtokalusteita, yksiköstä poistuvat, ehjät irtokalusteet hyödynnetään kaupungin muissa varhaiskasvatuksen ja opetuksen yksiköissä. Kaupungin tavoitteena on tehostaa vanhojen, käyttökelpoisten kalusteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Toimintamalli edistää resurssi- viisauden ja kiertotalouden sekä jätepoliittisen ohjelman tavoitteita Kuopion kaupungilla.

Aterioiden hiilijalanjälkilaskenta

Kaupungin ja Servican yhteishankkeessa kehitettiin keväällä 2022 käyttöön otettu aterioiden hiilijalanjäljen laskentatyökalu, jonka avulla ruokien ja ruokalistan ilmastopäästöihin voidaan vaikuttaa ruokalistan suunnitteluvaiheessa ja asettaa hankinnoille vähähiilisyystavoitteita.

4.3.3 Uudistuva ja yhdessä tekevä Kuopio

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025–2027	Mittari
Kestävä talous	8. Hankintaosaamisen lisääminen ja hankintayhteistyön kehittäminen	8.1 Itsearviointi toteutetaan vuosittain tukemaan organisaation hankintaosaamisen kehittämistä 8.2 Suoritetaan sisäinen ja ulkoinen sidosryhmä-/yhteistyökysely talous- ja omistajaohjausyksikön hankintatiimin toiminnasta
Kestävä talous	9. Strategisesti merkittävät hankinnat kytketään toiminnan ja talouden suunnitteluun Sidosyksiköiden tuottavuustavoite – tuottavuus- ja tehostamistavoitteiden vienti palvelusopimuksiin	9.1 Ajantasaisesti päivittyvä hankintakalenteri on julkaistu kaupungin julkiset hankinnat -sivustolla 9.2 Talouden tasapainotusohjelmassa asetetun tuottavuustavoitteen toteutuminen
Kestävä talous	10. Sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä tapa toimia ja toteuttaa huomioidaan tulevissa investointihankkeissa	10.1 Investoinneista 10 % täyttää vastuullisuuskriteerit

Kestävä talous

Julkisiin hankintoihin käytettävä euromääräinen volyymi on kansantaloudellisesti merkittävä, siksi hankintoja tulee organisaatiossa johtaa strategisena toimintona. Organisaation tulee tunnistaa strategisesti merkittävimmät hankintakokonaisuudet ja edistää strategisten tavoitteidensa saavuttamista hankintojen avulla. Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuuden arviointi tukevat strategista johtamista.

Hankinnoilla voidaan edistää kestävää ja tasapainoista taloutta. Kustannustehokkuus edellyttää, että suuret hankinnat tulee suunnitella useamman vuoden aikajänteellä, jotta käytämme määrärahoja ja resursseja mahdollisimman tehokkaasti. Hankintojen suunnittelun ja suunnitelmallisuuden tulee olla osa organisaation toiminnan ja talouden suunnitteluprosessia.

Taloudelliseen kestävyysvaikutteeseen vaikuttavat myös harmaan talouden ja kartellien torjuminen sekä verovastuullisuuden ja huoltovarmuuden varmistaminen.

Kaupunki on sitoutunut strategiassa kestävä kehityksen teemoihin ja erityisesti resurssiviisauteen. Sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä tapa toimia ja toteuttaa hankkeita huomioidaan entistä kattavammin tulevaisissa investointihankkeissa, joissa rahoitus ja ilmastotavoitteen toimeenpano kytketään yhteen (mm. CO₂-päästöt ja energiansäästö). Tällä on suora vaikutus rahoituksen hintatasoon. Vihreää rahoitusta tullaan hakemaan investointihankkeisiin, joissa syntyy selkeitä ja mitattavia hyödyllisiä vaikutuksia ilmastolle ja ympäristölle.

Kunnan tulee strategisesti linjata omistajaohjauksellaan myös omistamiensa yhtiöiden hankintapolitiikkaa, jotta organisaatioiden hankintoihin liittyvät strategiset tavoitteet toteutuvat myös konsernitason tasolla. Ohjauksen ja seurannan keinoin varmistamme yhteisten tavoitteidemme saavuttamisen.

5 Hankintaohjelman seuranta

Hankintaohjelma on voimassa vuoteen 2030 asti ja kriittiset menestystekijät vuoteen 2027 asti. Hankintaohjelma tarkistetaan vähintään kerran valtuustokaudessa, jotta voidaan varmistaa hankintaohjelman tavoitteiden toteutuminen kulloinkin asetettuihin strategian kriittisiin menestystekijöihin nähden. Hankintaohjelman toteutumisen seuranta toteutetaan osana talousarvion seurantaosavuosiseurannassa ja tilinpäätöksessä (TargetorPro).

Mittareiden seuranta	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025	Tietolähde / vastuutaho
1.1 Palvelun käyttäjien osallistuminen hankintojen valmisteluun kpl /vuosi	4 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	Hilma / Sansia, palvelualueet ja Tilapalvelut
2.1 Työllistämisehdon sisältäviä hankintoja kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	4 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	Työllisyysalue
3.1 Hankintojen aluetaloudellinen vaikuttavuus Kuopion kaupungin hankinnat yrityksiltä %	Kuopion alue 58 % < Pohjois-Savo 4 % <	Kuopion alue 61 % < Pohjois-Savo 6 % <	Kuopion alue 61 % < Pohjois-Savo 6 % <	Ostolaskuanalyysi / TAO
4.1 Hankinnat, joissa syntyy innovatiivisia menetelmiä tai ratkaisuja Osuus kaikista kynnysarvon ylittävistä hankinnoista %/vuosi	21 %/vuosi	35 %/vuosi	30 %/vuosi	Hilma / Sansia, palvelualueet ja Tilapalvelut
5.1 Ympäristökriteerit sisältävien hankintojen osuus kaikista kynnysarvon ylittävistä hankinnoista %/vuosi	41 %/vuosi	40 %/vuosi	45 %/vuosi	Hilma / Sansia, palvelualueet ja Tilapalvelut
6.1 Lähiruoan (itäsuomalainen) osuus Servican kokonaisostoista %/vuosi	7,7 %/vuosi	10 %/vuosi	10 %/vuosi	Servica
7.1 Kotimaisuusaste liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteille %/ vuosi lihatuotteet x %/ vuosi kalatuotteet x %/ vuosi kasvituotteet x %/ vuosi maitotuotteet x %/ vuosi	%/vuosi 100 %/ 2023 49,5 %/ 2023 83 %/ 2023 100 %/ 2023	%/vuosi 100 %/ 2025 50 %/ 2025 85 %/ 2025 100 %/ 2025	%/vuosi 100 %/ 2025 50 %/ 2025 85 %/ 2025 100 %/ 2025	Servica
7.2 Raaka-aineiden kotimaisuusaste (liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteet) %/vuosi lihatuotteet x %/ vuosi kalatuotteet x %/ vuosi kasvituotteet x %/ vuosi maitotuotteet x %/ vuosi	uusi mittari	uusi mittari	%/vuosi 100 %/ 2025 40 %/ 2025 50 %/ 2025 100 %/ 2025	Servica
8.1 Itsearviointi toteutetaan vuosittain tukemaan organisaation hankintaosaamisen kehittämistä	1 krt/vuosi	1 krt/vuosi	1 krt/vuosi	TAO/Hankinnat
8.2 Hankintatiimin organisoituminen	uusi mittari	uusi mittari	Sidosryhmäkselyt (sisäinen sekä ulkoinen) 1 krt/vuosi	TAO/Hankinnat
9.1 Ajantasainen hankintakalenteri julkaistaan kaupungin julkiset hankinnat -sivustolla	uusi mittari	uusi mittari	Hankintakalenteri päivittyy jatkuvasti	TAO, palvelualueet sekä Tilapalvelut ja Työllisyysalue
9.2 Sidosyksikköjen hankintojen tuottavuustavoite	uusi mittari	uusi mittari	Tuottavuustavoitteen 2,6 miljoonaa euroa toteutuminen	TAO, palvelualueet sekä Tilapalvelut ja Työllisyysalue
10.1 Investoinneista 10 % täyttää vastuullisuuskriteerit	37 %/vuosi	35 %/vuosi	40 %/vuosi	TAO, palvelualueet ja Tilapalvelut

6 LIITE 1 Mittarit

7 LIITE 2 Vaikuttavuustiedot

Hilma-palvelusta saatavat vaikuttavuustiedot

Hilmassa on vuoden 2022 alusta alkaen kysytty hankintayksiköiltä hankinta- ja jälki-ilmoituksissa erilaisia taustatietoja mm. julkisten hankintojen kestävyteen, innovatiivisiin hankintoihin ja markkinoiden toimivuuteen liittyvien tavoitteiden toteutumista. Tietojen avulla hankintayksiköt voivat tarkastella organisaationsa nykytilaa ja arvioida kehittämistoimenpiteitä esimerkiksi vuositasolla.

Hankintaohjelmassa seurataan seuraavia kolmea Hilmasta saatavaa vaikuttavuustietoa:

Palvelun käyttäjien osallistuminen hankinnan valmisteluun (mittari 1.1)

Tässä hankinnassa on huomioitu palvelunkäyttäjien tai heitä edustavien tahojen osallistuminen hankinnan valmisteluun

kyllä tai ei

Innovaatiot (mittari 4.1):

Hankinnan valmisteluvaiheessa on kartoitettu tarve/mahdollisuudet uusiin ratkaisuihin tai niiden kehittämiseen

kyllä tai ei

Tavoiteltava ratkaisu tai sen osa on meille ostajana uusi

kyllä tai ei

Tavoiteltava ratkaisu tai sen osa markkinoille tai toimialalle uusi

kyllä tai ei

Ekologinen kestävyys (mittari 5.1):

Tällä hankinnalla edistetään energiatehokkuutta

kyllä tai ei

Tällä hankinnalla edistetään vähähiilisyttä

kyllä tai ei

Tällä hankinnalla edistetään kiertotaloutta

kyllä tai ei

Tällä hankinnalla edistetään luonnon monimuotoisuutta

kyllä tai ei

Tällä hankinnalla edistetään kestävästä ruokajärjestelmästä

kyllä tai ei

Käytetäänkö hankinnassa Motivan, ympäristömerkkien tai EU GPP kriteerejä?

kyllä tai ei

KUOPIO

www.kuopio.fi